

toe gaen tot synen cloister
 en vant in den wege enen
 man Ende sante Anthonyus
 seiden hem heuestu my dat
 stryck gemahet dan ic dy
 om gebeden hadde Ende he
 seiden om Ja du verstorre
 en pyniger der boeser geeste
 Die strycke en netten die ic
 satte om dy te vangen ende
 lagen leggende die heuestu
 toe male toe schoert of te
 stoert en toe braken ganch
 van my sprack die becarre
 en en vol my myt pynigen
 Ende doe dyt gespraken was
 doe wart die gestalt was
 als een mynische vor om als
 een groot pylre of een grote
 sulle Ende die helige man
 behande dat et een boese
 geest was en spech om tegen
 en teikenden om myte teike
 des heligen crutes en doe
 want die sulle vuurich ende
 die woestenwe scheen woe se
 vol helsches vuers weer
 Daar na soe verswant he en
 die helige man bleef allene
 en sonder alle quetsyngē ende
 laufde gade en maettengroet
 synē name Ende gynck dan
 nae weder in syn celle en blef
 stedelichen in den dienst gades
 en alle die broeders en die
 lude die om visentierden myt
 worden of myt werken die
 sterchten en leerden he dat
 se stedelichen solden syn in de

dienst gades Ende solden
 hebben in allen bedroefmysse
 gans betrouwien want he
 en begryft noch achter en leit
 nyemant nomeiner die in
 om haepen sonder haepen synre
 barmherticheit amen Wijr
beghynt woe sante Anthonyus
licham gheuonden want

En der cht doe Son
stantius keyser
 was leestme dat
 he geen kynt en
 hadde dat syn ryckie ende
 heerschappie besittē mocht
 na om des he om sere bedrofde
 Ende bat gade nacht ende
 dach dat he om verleenden
 een kynt dat na synre doet
 syn ryckie beseeet Aldus vastē
 en beden en was stedelichen
 in der hercken die getymert
 was in der erē gades des
 heligen naems ons heren die
 gehieten was sophier In deser
 kerke gaf he menych orna
 mente menych costelike ende
 groote tleynode dat alter en
 tempel des herē mede toe
 vercieren Alsoe dat got aen
 sach synē begerte en oitmo
 dicht en verleenden om
 een dochter Ende als die dochter
 alt was twe Jaer ontboit he
 den bysschap van constantyno
belen die theophilus hieten
 en dede syn dochter doepen
 ende hieten sy sophia om der

herhen willen daer sy m ge
doept want die sophier hiet
Doe dat lynt alt was tien jar
wast witter mate schoen ende
sedich van allen gelait wns
en w vroet van sijn dat se al
verwonderden die dat lynt
lynt lienden Ende et gewiel
dat et op een tijt myt andere
Jongfrouwen syn speelnoten
wanderden in syns vaders
bongart om aft te eten ende
dranch wt eenre fonteynen
die daer liep doer den bongert
toe hant als se dranch gynge
mytten water in oer negen
boeser geesten Ende dat lynt
begaen grymen en eysehie
toe geberen als een lewe en
ander wilde beesten die mee
gedeken die my der waeren
worden veruert en riepen
myt luf luder stemen den key
ser dat he synre dochter te
hulpe quame Ende die keyser
trat te hants myt synre gesyn
de in den bongert tot synre
dochter ropende myt luder
stemmen Oschepper hemelrichis
en eertrichties verloifer des
menschelichen geslechtes ont
farme dn en com te hulpe my
re dochter en gendt myt den
totter dochter die soe eysehie
gebeerden en soe wonderlich
gelint gaf dat se alle anxe
beuange worden die dat hor
den en sagen En doe die geeste
yt rusten leiden sy die keyser

myt om int palauis altoe hant
begonste se weder te gryme
en te bryten en te schoren
dat me se myt genet banden
en konde gehalden Die key
ser was vol bitters rouwen
en deden machen een yffe
yseren gryndel daer he die
dochter in beslotet daer was
sy vnf jar in beslate ende se
schorden al dat on genatten
myntchen en ander beesten
en wat se crygen konde mer
die guedertieren here die
nyemant en lait verlaren
die m om betrouwuen wolde
desse Jongfrouwe van den boese
geesten verloisen en dede
dat se riepen doer oren mont
Anthonyus die hermyte wt
egipte sal ons hyr wt verdry
uen want he ons dagelyc
brc bernt myt synre helich
dus riepense een Jan-lanch
en anders myt des dede die
keyser een synre baden var
m al egypten te sueben ente
vragen want he vynden
mochte I dat licham des he
lichen vaders ste Anthonyus
en nyemant en konde om
dan af berichten Doe ver
gaderden he den bisschopp
van constantynobelen Theo
philius en al die wonsheit van
synre lande en vragede of
ymannt wiste enige schryft
van den leuen sante Anthony
us want dat syn licham be
grauen weer want die boese

geest die myn dochter besetē
 hebben en rusten wōmermer
 ropaens. **Anthonyus** hermyte
 wt egypten sal ons h̄yr wt
 dñuen **Theophelus** myt alle
 den derchten en wylheit dede
 comē alle die boekie die se
 m grichen vynden condēn
 van den helige vaders ende
 hermyten leue. Ende vondē
 geschreue van den heligen
 vader **s Anthonyus** woe
 dat he van **Io synre Jonger**
 lḡet tot **synre synen** eynde
 den heren synen lichaam ge
 offert heode Ende woe dat
 he doe staſt synē broders
 bewal dat se om begrauen
 soldē in een borgen verborgē
 stede dat nyemant en
 wylste dan got en sy. Op dat
 syn lichaam tot geenre tnt
 gewonden en wordē als se
 aldus myt seliers witter
 schryfturen van **Anthonyus**
 lichaam vynden en kunden
 sōnt **Theophelus** op ende
 sprach lynder wantet also
 de ghenoechden den helige
 vader **Anthonyus** dat syn
 graf verborgen solde wese
 als wi bestreue vynden
 soe en mach nyemant bekien
 nen d die stede ten syn dat
 got doer syn barmhertich
 ons wil apenbaeren Daer
 om myn wtuercken brue
 ders bid ic en gebeide v
 dat ḡ v veroutmodigēt

wylt in penetencien en vastē
 negen dage myt bedynghe
 en myt waken en laut ons
 bidden myt enre stemen dat
 he gewerdige ons onuer
 knechten den duerberē sat
 dat helige lichaam te apenbare
 dat ouermits om synē arme
 dierne **sophia** des kersers
 dochter van den boesen geest
 verlost moet werden Doe
 dese negen dage om waren
 en se gevastet hadden myt
 groter oetmodicheit ende
 vnychheit toe gade en wolde
 die heer den schat myt lan
 ger verborgen laten mer alle
 die werlt mede verluchten
 en synen ^{name} verheffen auer alle
 die werlt ten **Jonxten** dage
 toe Ende senden enē engel
 ter mydder nacht dar he
 lach en sliep en sprach onto
Constantyn ic byn **gabriel** die
 engel een bade des almoechti
 gen gades toth gesant om
 te bewysen en te leren woe
 du vynden moegest dat licha
 van ste **Anthonyus** en dat
 brengen in die stat te behulpe
 en croist dyne dochter
 Want dijn gebet is verhort
 en dyne crane syn vergaide
 getomen. Hastelichen richtē
 om die kerser op en wolde
 den engel tasten meer die
 engel en woldest myt ghe
 hengen Ende alle dat palais
 want verluchtet van der
 tegenwoordicheit des engels
 recht of die sone dar ghe

schenen hedde doe sprach
die engel margen saltu op
staen en roupen totten Theo
phelū den bnschap en sende
myt twelf clerken geestlic
die gade ontsien in den lande
van egyptē Ich sal myt om
wesen in alle oren wegen en
se en sollen myt ontsien
stor in noch onweder der
see anxt noch viese des
weges Des gelickes vertel
de engel en apebaerden Theo
phelū den bnschap en te hant
scheiden die engel ons herē
van om Constantinus die
kayser stont op des morgens
vro en senden om Theophe
lū den bnschap myt synen
geestlichen clerken en ape
baarden om al die dingen
die om die engel toe gespra
ken had des nachtes in de
slape Ende Theophelū die
bnschap seide dat he oit in
allen geliken maniere ver
manyngē des engels hadde
in synē slape gehat Des an
deren dages gynck die
bnschap myt twelf geestliche
clerken te scheppen en dant
ten en laueden den heren
geestlichen seggende Die h
here is die beschermynge
onses leuens dar wi vor
beue die heer is onse ver
lichtmynge en onse heil de

wij ontsien sollen Aldus scha
den se van dar en selden
myt staenden seilen toe Iher
salem vor wijnt en vor wage
soe dat myntant contrarhen
was of myntant en was noit
die hant an dat sel te slaen
ende doe se geselt hadde
seue dage onder des gel
genck die wmit liggen ende
se arbeiden in den scheppet tot
dat se moede waren Theo
phelū die bisschop trosten
synē broeders en sprach
broeders ontsiet v myt die
here is onse stoerman toe
hant kregen se gueden
wijnt en selden achte dage
laetende queme toe Iheru
salem en se gyncken op ende
versoechten die helige stede
dar onse lieue here gepassiet
en getrouwst want dar he be
grauē was dar he verres
dar na gyncken se toe betele
hem versuekende die cribbe
ons heren dar na teikenden
se om mytter macht des helige
crucis en togen vaste vont
tot dat se quamē in die stat
van alexanderie tot dat se
quemen tot libers bies Dar
na auer een xxxij dagen
quamē se op die ryuyer mylus
in een stat die ephesus hiet
en et leget in den lande van
egypten en dar vragedense
wan sunte Anthomius gade
myt synē broderen plach toe
dienē se antwoorden in enen

wonderhliken bussche wonde
he lange tijt ende Daer is
noch xxij dachuaert toe en
se seiden onder wegen en sol
di sien noch vyncken steden
noch dorpen noch geyme
hande wonynge meer
vremde beesten en wonder
liche dieren sonder getul
des anderen dages teiken
den se sych mytten teiken
des heiligen crutes en sloege
op ten wech en spraken die
here moet opstaen in onse
hulpe en syn viande moetē
syn verstroit en verre moe
ten vlien van synē aangesicht
die om gehaet hebben Dus
wanderdense doer wilt wisse
en doer onwege en doer
hoege berge xxij dachuaerde
en se vonden wonderliche
wildermyse van busschen en
van bramen Daer waeren
lewen en lyberden tigers
een horne en manyger hande
wilde beesten der se myt en
kanden en an den heiligen
vader sancte Antonius ende
leden verbly onquest Ten
lesten quamē sy dy by der woest
men daer sancte Antonius
irst woenden myt synen
broderen Ende als twyuelde
des wegues doe se gaen salde
quam een alt vader myt en
daeren aangesichte en custen
den bisschop en nam om by
der hant en gynck myt om

totter porten van der steden en
der kerken van der woestenpen
Doe vrageden Theophelū Den
alden wie dat stedekien gesticht
en geordenpert hadde ende wen
dattet nu toe honde Des ghelyc
hes vrageden die bisschop den
alden menige vrage mer die alde
en graf om geen antwoede ende
wysden mytten hant dat he
swingen solde The hant verstant
Theophelū dattet die regel der
woestynē was en waernden
syn broeders dat sy swyge solde
op dat die broeders van der
woestynē myt gehindert en
worden en mytten was die
alde wt oren ogen Ende die
bisschop verstant daer na auer
mits apenbaringe des engels
dattet Anthonyus seluen was
Doe dnt gescheiden quamen
mytten xxij broeders witer
woestenpen myt vullen cappe
myt cruce myt vane myt ker
sen en myt tartissen want got
had om geapenbaert die toe
comst des bisschops myt synē
clercken en songen myt groi
ter vrouden en spraken wt
uercken broders comst toe
gemoete der wanheit ver
vrouwt en verblyt in gade
onsen heilgeuer en mytten
quam die prior van der
woestenpen en custen den
bisschop Theophelū ende al
synē derche bysonderlinge
en leiden sy mider kercken
van der woestenpen en die

broders van den closter wiesche
den prior en den clercken die
oer voete ende songen een
mye gebot heb ic gegeuen
Als dnt gedaen was leidense
die prior myt groter reueren
cien in den reuenter en dede
se sitten en die broders rich
ten vort broit van wonder
licher clarheit en eemre han
de vogelken myt wortelen
van spicen die van onspred
lichen smaecte ware **Dus**
ate die momyken mytten bns
schop en synen clerken ende
elken gaf men een half broit
ken en water toe dryncken
en als ellich drie werf gedrot
ken had stont die prior op myt
synē broders als se gewoen
was waren en gyncken in die
herche syngende en lesende
oer gracie en **Theophelū**
volgeden om na myt synen
clerken lauende en danken
de gade myt damit in de salter
desen psalm **ayserere** mei
deus doe die prior myt synē
momyken oeren dienst gedaē
hadden als se plagen als se
gete hadden sprack he tot
Theophelū den bnschop dnt
water dat gy gedroncken
hebt is wt emre fonteynen die
ous got gemaket heuet die
in heeft allen smaecti van dranc
en daer by steet een andē
fonteyne myt onclaeren water
en die had got verleent

onsen heligen vader **Anthom**
us dar wt wiesche die bro
ders en die gaste oer voete
en die is altois warme Dat
broit dat gy at en weten
wy nyet want gebartien is
mer dnt weten wy en sien
wy dat alle dage twe lewen
comen en brengent in onsen
herche ende dat sijn die selue
lewen die myt onsen vader
Anthomus waeren en die he
hulpen graue ende dethē dat
licham **paulus** des irsten her
myts en vole en soe mēnych
broit als wy behoeue ende
onse gaste waneer se ons auer
comē brengen ons die lewen
oer eens ygeliches deel want
onse helige vader **Anthomus**
van der verhenciemisse gades
heuet soe geordeneert ende
irst myt synen heligen leuen
verdient en heuet dnt closter
in der woesteynen getymert
en gewiet **Dus** heuet he hier
geset en geordeneert xxij
broders die dagelik een yge
lick een half broit hebben ater
des sonendages en ten hoich
tyden brengen die lewen twe
mallick een heel broit In deser
manperen als gy nu gehoort
hebt heuet die gueder tieren
here ons gevoedet van der
tijt dat die helige vader An
thomus dnt closter maecte
tot desen dage toe en wy
comen en mysse doen sollen en
ander getyde in der herche

soe syn onse lampen ontstekien
 soe blyuen soe altyt onvermynt
 ende mytten syngien se toe vesper
 en **Thephelus** besach die hertue
 woe dat se myt wonderlicken
 gethmer vertiert was. want
 se was van claeeren steene dar
 geen holt toe en was en by der
 mure der hercken stont dat
 closter en in der hercken ware
 vvf lampen drie lampen vor
 dat altaer dat mydden in der
 hercken stont en die twe von
 die ander twe altaeren en alle
 die totter hon-den toe dienen
 waeren van cristal. Ende vor
 die altaeren xxiiii stoelen en
 die stoel dar die prior in sat
 was hoege bauen die anderen
 van duerbaeren gemen ende
 van ontelikken **margriete** koste
 liche gestalt en ser meysterlic
 ken gepracht noch in der hert
 ken noch in den closter noch in
 der woesteynen en was geen
 gerucht noch en honde men
 geen steme noch mynemant en
 ensprach dan sonder des **priors**
 orlef **mer** als daer yet sonder
 hinges toe doene was soe qua
 een vor den prior en viel op
 syn lampen en neigeden syn hoft
 op syn voete myt reuerentien
 en myt oetmodicheit en bracht
 een tassel myt enre griffelen
 en schreef dar in dat om noit
 was. Dan dede die prior als
 een guet vader na exsempl
 syns heligen vaders **Anthony**
 us en gaf ene vgeliken dat

he behoefden Doe sprach die
 bisschop totten prior woe mach
 soe groet syngen en silentien
 onder leuendigen luden wesen
 als ic sie onder v broders. Die
 prior antwoorden vader **Theophelus**
lui dat hent got viertich jaer
 ist geleden dat onse vader **anthony**
 myns van ons scheiden en leit
 ons hier dat wy nye menschen
 steme en hon-den dan v anders
 wy syngen onse gethde Doe
 sprach **Theophilus** laet ons hier
 blyuen myt v oft die wil gades
 is. Die prior sprach waer om sy
 vrage gy my vader gy weet
 wal wat v got geapenbaert
 heuet wat gy doen solt en waer
 om gy hier snt want gy moet
 weder heren myt uw clerke
 toe lande want Als se dus toe
 gader spraken quam een vogel
 wnt als die shee dragende in
 syn monde een bernende vuur
 en vloeth tot ene vensteren in
 ende ontschat die lampen vor
 altaeren dar se et alle sagen en
 toe hant scheiden die vogel van
 dar en die hertie want ver
 luchtet ende verclaert auer
 al vanden lichte **Theophilus** die
 bisschop mercten en vrageden
 den prior wat dat were he ant
 worden dat al hoichtyden onser
 vrouwe dage opter heligher
 apostelen dage en op ons helige
 vaders se **Anthony** dage
 soe gesthet dyc

Hier na begaen om die
 bisschop te vertellen
 war om he dan ghe

comen weer en bat om of he
iet woste dat helige licham ste
Anthomus want dat al die
sake weer daer om dat se wt
geuaeren waeren die prior
antworden wtuercken vader
en broders onse helige vader
Anthomus die saete ons hier
in deser steden dat wy dyc
leuen oefene solden en halden
hent ten ionxten dage toe ende
he scheiden van onsen von vader
myt twen van onsen brodere
die hiete hilarius en die ander
pot en myt om stichten he et
en he ordenverden in egypten
xxij cloisteren en quamen doe
weder in den lande cipras
oestwert in der groter wyl
der mysse van egypet ende
woenden daer Dar maecte
he een cluse en vole tellen
daer he myt syn broders
sonder onderlait nacht en
dach gade lauende nae lan
ger tyt alst naeken der tyt
dat oen die heer loene wolde
en he van deser werlt vaere
solde lesen wi dat he den
twen broders beual dat se
syn licham heymelike graue
solden i dat uwermer myn
scher weten en solde syn graf
Cous lesen wi vont dat nae
maels die woestynre gedestru
yrt want van den mordener
soe dat wi cleyne weten van
synen graue ten weer dat got
doer syn genade ons dat w
wolde openbaeren hier om

lait ons vasten en beden drie
dage ende drie nacht en rope
uitmodeliken tot gade dat he
gewerdige te wisen den schat
daer he begrauie is Doe om
gocomen waeren drie dage
quaem die engel gades als
me die mysse dede myt eenre
groter clarheit al die kerche
verluchtende myt eenre wonder
liken suetelik lichte en hadde
in symre hant ene breef ende
leiden den opte altaer van
onser vrouwe vor den puor
en al die broders die in der
kerchen waere vielen van
vresen op die eerde of se dont
hadden gewe est en die engel
sprach totten prior neemt dese
breef en leesden en wat dan
vne stet dat doet u mit v
gebet is gehoert in iyyten
scheiden die engel van daer
ende he sloch synogen op ende
sach den engel don den hemel
clijme ende doe he oensach
doe sach he die broders ter eer
den liggen he sprach om toe
en seide stat op broders en
en ververet v myt doe ston
den se op en en sagen myn
ende die prior sprach broders
en vaders dyc vision dat
gy gessen hebt van die engel
Gabriel een bade des ouerste
gades die ons om vertoent
heuet ons gegeuen desen
breef daer yn geschreue stet
dat gy sole wanderen in den

ten wege en die engel
spielden ende got sal
sijn nu al wien wegen
zoo begerte vervullen
zal openbaeren een
zende ferne die sal v
oyte en blauen stenen
van de stede daer dat hel
liche begrauen legher
groot myt bedynge
int oetmodicheit ende
de vanden den duerber
ghen name sal verhe
cide vermerret werde
dat tyden auer alle die
slestant got heuet om
mygrace gegeuen soe wie
zonderdelen in synen
slechte dat sal om te han
ende verleent werde
Die ander gracie die
engel gegeue had
dat he auer alle stome
slechte gesien van
gesatten dat se becom
ver syn als theophilius
syn clerck desen
and aldus gehoert hadde
dat myse gedaten was
in den prior nam he die
zame toe syn clerke
Die prior duerten om
overhoof dat teiken
slecken crutes en soe
sinden die broders van
woestynen en se schen
goen daer
I loue gryngen witter
woestynen en om

rechten wege en die engel
sal v geleiden ende got sal
bij v sijn in al uwen wegen
en he v begerte vervullen
siet v sal apenbaeren een
blenchende sterne die sal v
vongae en blijuen staen
bauen die stede daer dat heli
ge lichaam begrauen leghet
dan grauet myt bedynge
en myt oetmodicheit ende
gy sole vnynden den duerbere
schat **H**yn name sal verhe
ue ende vermerret werde
in allen tijden auer alle die
werlt Want got heuet om
die gracie gegeuen soe wie
rechtvrydehien in synen
noden bidt dat sal om te haet
van gracie verleent werde

Oie ander gracie die
om got gegeue had
is dat he auer alle stome
beesten toe genesen van
wat siecken dat se becom
mert syn **A**ls **theophelus**
myt syn clerken desen
brenf aldus gehoort hadde
en die mysse gedaen was
van den **prior** nam he die
benedicte myt syn clerke
en die **prior** dichten om
vor oer hoeft dat teiken
des heligen trutes en soe
gesonden die broders van
der woestemen en se schen
den van dan

Aldus gyngen witter
woestemen en om

apenbarde een sterne blenthe
de **sterne** als die sone ende
genck von om als om die
breef geseget hadde **en sprac**
Ende een steme sprach aldus
volget der sternen **Aldus** volg
den se vast nae der sterne myt
grooten laue en blijtshappen
en quemē dor menige wilder
misse en wege auer menighe
hoege harde clippen tot dat se
quemen in enē dael dat gehete
is vosen daer vonden se crunt
en appelen van onspelike roech
ende smaecte **D**aer name se af
en aten en dandaten en laiden
gade en wanderden vaste vort
tot dat se quamen tot berghen
die veruerlich waren en hogen
schene als die hemel **D**aer
sone noch mane nōmermeer
en luchte noch loeuer noch
gras noch boeme noch crunt
en wies **mer** daer waeren
serpenten slangen vlaedassche
draken lewen en libberden
tigras vossessen eenhornen
lynderorme en ander semynde
dieren sonder getal die se myt
en behenden noch myt gesien
en hadden **mer** van der hulpe
gades gyngense al doer al
ongequesset die hulpe gades
en scheiden myt van om **A**
lus wanderden se xxx dage
tot dat se quemē bij een passede
daer **oc** roethense enē roech
die onverdrachlich was van
grotten staethe dat se vielen
ter erden en waren doel nae
dor en beualen oer siele gade

Mer auermits die hulpe godes stonden se weder op en sagen een grote stede vol sielen die om en om beset waren myt vuerige serpente en helstchen draken en witter steden hordden se een gelint van vamerlichen hulen ende schrieren en tame ende een steine sprach om van bauen aldus toe **D**eze stede is een stede der pijn ende des ordens dar gepniet werden alle die sielen die gade ver sweren oer geloofce myt gehalden en hebben **E**nde die gebade gades myt gevollicht en hebben des waeren se ser veruert en warden dort vierlich dathuert lanc ende quamie voort tot enre steden wonderlich en vol van genouhten dar alre haide boeme en cruyde stonden myt sonder lingen roecke en vruchten **D**ar stont die sterne al stalle bauen en een steine sprach om toe ende seide graft hyr en gy solt vnden den duerbaeren schat ayer se en woeste noch myt op wat steden dat se graue solden in den kamp **D**es quam een vogel wyt als die snee myt eenen groten sneedbe en stont op enen grote boem hoegen boem dar onder liep een sonterne bauelaer en van allen costeliken drach smaechende **E**nde die vogel begaen te slaen syn

vloegelen recht of he seggen wolde grauet al hier **D**ie bisschop **T**heophelus ende alle syne clerken vt vielen in gebede en se hordden den engelschen sancti en die hemelsche melodie **D**oe sloich die bisschop syn ogen op in den hemel ende sach den heligen vader sancte **A**nthonyus staen onder die engelen en den heer biddende von alle sonderen **D**oe sprach theophelus god almoechtich schepper alre dynge den geen dynck verborgen en is du wetest die saeke onser reisen wal **I**c bidde dy oetmoede liche apenbaer ons arme sonders doer dyn groote harmhertichet den schatte die verborgen heuet geweest en seynde ons hulpe die ons moet helpen deluen ende grauen want wij vermoeyt syn van den wege **R**echte voort quamie dar van vere loopen witter woestenien twe libaerden dar se al veruert waeren en vielen ned in oren gebede ayer die twe libaerden myt al oren gelaut bewoenden om grote vryntschap so dat se sonder anret by om quamie ende een roech van allen duerbaeren crude sloech op van der eerden dar dat helige lichaam lach hoge totten hemel toe en die twe libaerden gyngen ligge toe des bisscops voete wepe

de ende hulende recht of
 se seggen wolden **Degge**
 ons ende wiſe ons war wiſ
 grauen sollen **Ende** wiſdent
 om en myt oren voete crabode
 en deluden tot dat se genaute
 der tubben doe en dorstense
 myt mer grauen op dat se
 dat heilige licham myt en
 ruerden Doe gynck die biss
 chop myt synen clerchen in
 ende vant dat graf en ent
 steen dar op geschreue stont
 myt grieschen litteren ende
 myt hebrechken woe dat
 dar lege begrauē dat he
 ilige licham sante Anthonus
Ende als se desen titel gele
 sen hadde worden sy seer
 verblut en honden den en
 gelischen sancti bauen om
 mytten borden se op de steen
 die opt graf lach **Ende** dar
 quam wt een roechie soe
 witter maetē suet dat om
 allen duchte dat se in den
 paradys waere **Aldus**
 name se synen licham wt
 en vondent noch al heel
 gedeedet myt enē hardē
 clerde en dar auer enē roch
 van palme gemaect den
 he hadde van paulus en
 den hermyte **Ende** doe se
 op borden syn licham wart
 alle die prouincien en alle
 dat landshap myt ontellit
 hen soete roechie ontstehē
Iodus lierden theo
 phelus myt synen cler

hien den wech weder den he
 comen was myt laue en myt
 sange dragende dat heilige
 licham en die sterne gend
 vor om ende die twe libaerde
 by om tot dat se quamen toe
 Der woestenpen dan se toe
 voeren hadden geweest En
 die prior van der woestenye
 gynck om tegen myt al synē
 broders myt cruten en myt
 vanen myt kersen myt wierot
 en myt ionwater myt sange
 ende laue en myt alre reuer
 encie ende alre werdicheit
 den heiligen licham toe gemoeite
 te eren ende te werdicheit
Ende mytten quame vnf me
 lautsche mynstenen en riepen
 sante Anthonus aen en soe
 vroe als se die bare ruerden
 worden se gesont **Dan** lieten
 se in der woestenye synen
 ouersten roech die van pal
 men was gemaect en name
 orlef van den prior ende synē
 broders en lierden weder
 den wech den se getomen
 waeren **Ende** twe broder wt
 den closter grynen myt om
Ende als se gewandert hadde
 tien dage vonden se in den
 wege liggen drie doden die
 van den wilden dieren gedo
 det waeren **Dan** satten se die
 baere mytten heilige licham
 op die dode lude en se stonde
 te hant op vanden dode en
 vielen op oer kryeu en dante

gade en den vader Anthony
us en seiden woe dat oer
sielen van den duuelen worde
geleit ter hellen want ever
auerintes verdienst en bede
sante Anthonyus worden wij
verloist Doe vrageden die
bisschop in wat steden sy geleit
worden Sy antwoorden in alte
Jamerliken staet en groten
vuer daar vueringe serpanten
en draken in waeren Hoe dat
Theophelus verstant datter
die stede was die sy gesien
hadden en sprach wee den ge
ne die die gebade gades
nyet en halden want in deser
steden sollen se gepijnt werde

ldus wanderden se

vaste voort myt twe
libarden en myt drien myn
schen die Anthonyus verwett
had auer berch en dael doer
menige wyltermyse en voor
menich eislich dier er dach
vartlanch en quemen weder
op die reuvere mylus bij der
stede ephesus Daar was in
een ruck man en van comyc
lichen geslechte gebaren en
mechtich die damel heiten
en was vanden viant besete
soe dat he in vsseren hilden
gespanen sat en al syn lede
myt handen gebonden snde
he horde van des heligen
vaders lichaems totomest
brach he witten banden ende

liep op die reuvere en die
duuelen riepen wt synen mon
de Anthonyus war om quel
stu ons aldus Ende damel
riep helige vader verloese
my arme gevangen Aldus
riep al dat volck wt enen
monde en liep tegen desen
helgen licham en toe hant
want he verloist daar snt
sagen soe vroe als he verde
die bare Damel liep en later
al achter dat he ha ende
volgeden den licham nae en
al syn leuen bleef he daar by
te dienen en l te laue den
helgen vader Anthonyus
Aldus ropende quame
se bn een casteel dat frender
hiete en die viande riepen
in der lucht hier gaet he die
ons altois geselt en quellat
Die vanden casteel worden
veruert en en woesten
nyet wat et beduden mocht
en quame wt en sagen den
bisschop Theophelus en twe
libarden en vrageden wat
dat were Die bisschop ant
worde wij snt baden des
hersers Constantinus en
wij hebben die werlt voel
nae om gewandert om dat
helge licham dat wij ghe
uonden hebben en hebbent
hier bij ons Doe sprach
daar een van der borch
Comet ons te hulpen want

van geweef r wouwe
en al onse beesten ghe
vindender hebben
ongraeger en alsoe
van den helgen name
wens quam die lander
weder en brachte die
soor die bare luyende
voolche beesten crea
verboden geweest ende
soeken waren al gesont
vander ongequest
De quame se en gijn
gaet schape en quae
mt groten arbeide in
soen van der seden van
vaderen Doe geschede
grote arbeidinge en
vande riepen in der lucht
wens war om quelscu
je dat al die lide van
soen verbeten op der
zogen dat helge licham
schen die besiet waren
gesont die rueren
in die bare daer dat hil
van oplach Die blm
inden siende die done
soe die croppelen gaen
sietse somen sprehen
dat gongen se witten
x matten helge licham
die des helgen Anthony
wachmer dat lant van
vaderie hir en bijnen
en longdach die effre
zuid ridders sien van
vaderen die gevroeget
da rechter nadien om

hier hebben geweest x wolue
en hebben al onse beesten ghe
dodet en vnf kijnder hebben
sy vor om gedragien en als se
aen riepen den heligen name
Anthonyus quamē die kijnder
wolue weder en brachte die
kijnder vor die bare kijnynde
ofer redelike beesten crea
tueren hedden geweest ende
die beesten waren al gesont
en die kijnder ongequest

Doe quaemē se en gijn
gen te scheppen en quae
men myt groten arbeide in
der hauen van der steden van
alleranderien Doe gescheidē
dar grote ertbeurninge en
die viande riepen in der lucht
Anthonyus wan om questu
ons soe dat al die lude van
der steden weliepen op der
hauen tegen dat helige licha
en die sieken die besuict ware
worden gesont die rueren
mochte die bare dar dat hil
ge lichaam oplach **D**ie blim
den worden siende die douē
horende die croppelen gaen
de **Die spreke stomen spreken**
de Aldus gengen se witten
scheppen mytten helige lichaam
ende die des heligen Anthony
us gynch auer dat lant van
alleranderie **H**yr en bijn
was een jongelinc die effroe
hiete eens ridders soen van
alleranderien die gevroeget
van den richter madien om

een sake die he gedaen solde
hebben Ende dese richter
van hate verordelden om ter
galgen Ende als se om wtlei
den schreiden syns alders en
vrynde Ende die van der stat
riepen helige Anthonyus com
te hulpe dynē knecht effroen
en verloisten van den handen
des tirans madien des rich
ters **D**es kijnden die Jonge
linc vor die bare en bat mytch
lic den heligen Anthonyus
mer die richter gebot synen
diennes dat se om hangen solde
an enen hoghen boem ende se
deden also Ende effroen en syn
vrynden en syns alders riepe
sonder onderlait myt grote
betrouwien sinte Anthonyus
aen Aldus leiten se or myt
groter droefheit hangen en
gynghen en wech en quamen
achtedage dar nae weder
dar he gehangen was om hem
te beschreien want se meyndē
dat he al vallende van den wylde
dieren en voegelen en wech
were gedragien Ende als se
gemaecten der steden **Die myt**
luder stemen riep effroen myt
luder stemen synen vader toe
dat he om helpen solde ende
ontbunden om Dar quamen
se al van om selue van groter
blintschappen Ende die vader
sprach leefde dy noch myn rotuer
taren soen he antwoorden Ja ic
want Anthonyus heeft my ge
halden by den haer en een an
der syn geselle heeft myt synē
vlogelen myn hande gehalden

en soe heb ic gehangen artdage
sonder eten en druytken want
sy my myt oren sueten worden
genoedet hebben des quamen
sy mytter haest en sneeden den
bast ontwe en myt groter blint
schap en reuerentie brachten
se om voort helige licham te
dachten gade en den Anthomus
Dyt want gebatschopt den
richter en he quaem haustelic
daar he effroen sat en he vrage
den om wie om verloist had en
wie soe koen worde want he om
had doen hangen **Voe vertelde**
effroen alle dinge als se gestheit
ware als hier vorgeschreue is
Ende als dat horde die bisscop
van alexanderie quam he myt
alden volck beruoets op ter
hauē op dat he dat helige licha
mochte helpen brengen in die
stat en riep tot om lex geestlic
ke begeue lude en als se naecte
der baren en wolden dat licha
op boren vielen se ter erden al
doet en bleuen so seue vren
Ende als dyt die richter sat
want he myt amet noch meer
beuangen **E**nde name die bare
en satte se op die dode lude en
se stonden toe hant op ende
myenant en dorst voort an de
licham genaken **S**ter die
richter bat theophelus dat he
om wat geue van anthomus
tlederen en he gaf om enen
halue roet den he ontfient
myt groter eren en hierden
weder in der stat en deden

ene tempel maken van kostelen
werthi in der eren des heligen
Anthomus en daar deden se in
den halue roet daar syn name
in verhauē is in der ewicheit
Tier nae bereiden om
Theophelus myt syne
clerken myt effroen en myt syne
anderen gesynde te varen toe
Iherusalem want mer myt toe
iherusalem bijnen gnen om anxt
dat he had vor dat helige licha
mer die viande riepen in der
lucht als se plagen Anthomus
ontfarme dy onser want dyn
tegenwordicheit bernt aldus
quame sy by nachte toe Iherusa
lem en gynge vort en vondē
ene armen mynsten die blint
en trouppel was en als he horde
dat die viande in der lucht
riepen ontfarme dy onser
riepl he oit Anthomus aen en
en leit myt af **E**nde die
bisscop leiden om by der bare
en bestrech om syn ogen en he
want siende en grinde als he
toe voeren dede **E**nde he liep
in die stat van Iherusalem ende
batschapē datter Anthomus
hene gynge en had om gemaet
Ende sy liepen henen al nae
water stat mer sy en vonden
om myt **D**es ware sy drouch
en grygten en was kierden
weder **T**heophelus myt
synen clerken warden
menyge nacht en om gynct
vor alle wege een legioen
engelen hemelsten sancti

ende en soe soeten roet
begode dat hem dach
sij waren in den paradise
sij waren se van wat sij
ware besuet **D**es quare
sij soe en vonden per se
sij waren nobelen wol
waren en woeden sijer
sij die se voeren solden
sij hordet en rto guldens
ware want Theophelus
de dat he had ene schat
ware die daerbaer was
de als se toe schepe gynge
sijen die boese geeste toe
open Anthomus laut ons
en van di schaden als die
sijle dyt horden sijalie
den bisscop toe en seden
waren seden ons dyt myt
sijt sine knichtē ende wi
sijt om dynt aen te rope
de he heeft ons geopen
sijt opt ouerste van onsen
sijt dur want alle sagen en
sijt ons geholpen wt
de tot mynt gawense de
sijt dat gelyc weder **E**nde
sijden vele teruisen en
sijt was heren en sertense
sijt die helige licham mer
sijt riepen altoos en hundden
sijt lucht war se om hene
sijt weder doe se al toe
sijt waren gryct dar
sijt van den ouer sonder
sijt by om schluien
Des grygten se die grote

singende en soe soeten roech
 brengende dat hem dochte
 dat se waeren in den paradijs
 en al genasen se van wat siecē
 se ware besueet. **D**es quame
 se opter see en vonden heire
 die toe Constantynobelen wol
 den waren en woeden stuer
 mans die se voeren solden
 om hondert en xv gulden
 penyngē want **Theophelus**
 seide dat he had enē schat
 te voere die duerbaer was
Ende als se toe scheppe gynge
 begonen die boese geeste toe
 ropen **Anthonyus** laut ons
 vry van dy scheiden. **A**ls die
 scheplude dnt horden sprake
 se den bisscop toe en seiden
 war om en seidn ons dnt myet
 wi snt synne knechte ende wi
 plegen om dntvnl aen te rope
Ende he heeft ons geapen
 baert opt ouerste van onsen
 schep dan wnt alle sagen en
 en heeft ons geholpen wt
 onser noit myten gauen se de
 bisscop dat gelt weder. **E**nde
 ontstaen vele termissen en
 voele was hersen en sentense
 vor dat helige licham ayer
 die riepen altois en hulden
 in der lucht war se om hene
 voerden. **E**nde doe se al toe
 scheppe waren gynck dat
 schep van den ouer sonder
 arbeit by om seluen.
Eldus gynge se die grote

se auer en daer stont een groit
 onweder op so dat se alle x aint
 hadden oers lyues. **E**n riepen gade
 aen en den heligen **Anthonyus** en
 toe hant toenden om **Anthonyus**
 op dat vor casteel en had eynen
 stock in syne hant recht of he daer
 oplenden. **E**nde troisten se spreken
 de onsiet v myet ic bynt. **T**oe hant
 wardet stalle en die se want
 sachte en se cregen guden wijs
 en selden drie dage en drie nacht
Ende die wijs ontsont dan nae
 weder an en jagedent schep nooit
 want selende en selende verstahe
 se wal xl dagelank tegen oren
 willen altois nooitwant selende
 en myet den rechten wech toe **Con**
 stantynobelen des mart **Theophelu**
 bedroeft en viel vor dat helige
 licham neder seggende helige
 vader com ons te hulpen en stuer
 ons te rechte in den rechte wege
 en en laut ons myet in onser noit
Als se aldus verselt hadden gewest
 xl dage en xl nacht sagen van vere
 een eilant dat eiselcken was ende
 clae stene en luttel boeme sagense
 var en al er dat eilant was vol
 aenbelden en smede hameren en
 ander reischappe dat totten smede
 hont en sprake om een steine toe
 seggende vanden hemel. **M**ontsiet
 v myet en en genact den lande
 myet. **E**nde doe se naecte den lan
 de also nae dat nie werpen mocht
 horden se anders myet dan oft al
 bluem en donre hadde geweest
 en hem duchte of dat eilant had
 gebeuet van den slagen der han
 meren en van den gelunde der

anbelden Ende Theophelū en
syne broders nepen aen sinte
Anthonius Doe quamē dar viij
dieren witten eilande op dat
ouer en waren groot tien voet
lanch swart als pech bernende
als vuere Ende doetsagen die
knechte gades begonden sy toe
grymen en toe hulen eiselich toe
geberen ende kierden weder
om te lande Thoe hant quamē
hondert en xl dar en hadde
op oeren halse iseren glaupen en
gropen myt vuerigen hautschoen
Ende Theophelū myt syne gesellen
worden veruert en troppen onder
die bare mer engelen gades
quamen om te hulpe ende sloech
se al neder in die see Ende dat
water vander see ontstakē ende
brande se toe gronde Aldus voee
se alle dach en en horde myt
dan vernierlich gelunt van den
manden

Hier nae tregen se gueden
winnit en seldē xl dage
ende xl nacht ende quamen in der
hauen van calcedomen en die
viande riepen echter in der lucht
Anthonius du ontsteeste ons Ende
alle die vander stat liepen wt
en roerden die bare en al die be
suett waren worden gesont crop
pelen gaende blinden sienden
stomen verlaemden doenē ende
vergnichtigen en die van den viant
beseten waren die die bare roerde
worden gesont en als se dar ge
merret hebben een wile thys reise
den se voort tot eenre steden die

hpete solais Dar was een
mechich man die een lynt
had dat een ansicht had mysmā
het tegen der natueren dese
quam myt synen soen vor dat
licham sinte Anthonius biddende
en ropende om hulpe te hant
want den lynde syn angesicht
gesont en schoen gelicht andere
lude Dar na seldē Theophe
lū van dar en quamen totter
stat die hieten stamī vase by
Constantinopelen en dat volck
liep omen tegen myt groter
blntschaften en werdicheit en
die boese geesten die des heysers
dochter sophia beseten hadde
hulden en grymden en riepen
door oren monde wee ons
want he grenahet die ons hier
sal verdryuen D Anthom woe
hebstu soe seer gehaist en blyt
aldus vro getōmen ons van onser
wōninge te dryuen Dar wij
seuen Jaer in myt vreden hebbē
geweest mer haist dynre doch
en en wil ons soe Jamerlikē
myt quellen

Die Constantynus die
leyser dat horde
want he witter maten blinde
en dede scheppe bereden dar
in waeren alre hande meisters
van vischeren en instrumēten
en naem myt om al die clerisē
vander stat myt oeren religie
gedeelt myt cruten en myt
vanen myt sange en voerde
dat heilige licham toe gemoeit

Ende als se genaatten dien scheppe
 daer Theophelus m was myten
 licham en siet van vere saghen
 hieuen sy oer hande op al lauende
 en dantende gade aenropende
 den heiligen Anthonyus en sprake
 ontfarme on dy onser ontfarme
 dy onser dor die verdienst des
 heiligen Anthonyus en toen ons
 ontfarmherticheit als wy ghe
 wacht hebben Ende als wyt
 se te samē quamen rusten se malt
 anderen van groter blisshapē
 Ende Theophelus sprach Ter
 gueder tijt ontfench dy dyn
 moder wantru verdient hebst
 te vnyden en te bessiten dus
 duerbaere schat ¶ Gedentie
 woe groten waldat dy got
 verleent heuet hter in der
 werlt dantie en laue om want
 dyn dochter verlost is En die
 benser viel neder baruoetes
 lange tijt vor dat heilige licham
 biddende Aldus gyngen se myt
 groter werdicheit myt alre
 leue instrumente van seiden spel
 en dat heilige licham brachten
 se in die stat en die keyser en
 al die heren van der stac gen
 gen vor dragende grote
 tertissen in oeren handen von
 dat heilige licham op enē wagen
 en sloegen daer in ongemote
 ongetemde ossen en stoerden se
 tot eenre stat kerchen die die
 keyser gesticht had in stoute
Anthonyus ere Taver die alde
 beesten en wolden den

wech myt gaen Ende woe vele
 ossen men daer in sloech die en
 mochtens van der stede myt
 trecken Doe sprach Theophelus
 den keyser toe laut se by hem selue
 gaen en war dat heilige licham
 rusten wyl daer sal om een engel
 stueren Doe het me sy sonder
 yemants leiden gaen en se quamē
 an emmen wech die an vieren delden
 Dan gyngen sy den rechten wech
 wt totter kerchen die sophier
 hieten daer des dochter in gedoept
 was als inden begyme geseget
 is Doe quam sophia des keyser
 dochter die beseten was gebon
 den myt yseren banden en wart
 geleit vor dat heilige licham ende
 die duuelen riepen en hunlden
 soe eyselfthen Ende Theophelus
 en die keyser myt alle den volke
 vielen neder in oeren gebede
 verwachtende die genade gades
 ¶ Ende de oerde beueden ende
 donne en blremen worden ghe
 hornt ende die boesk geesien
 scheiden witten licham myt eyse
 lichen gelunde en myt groten
 stande Doe dat sophia bleeff ligge
 vor doot mer Theophelus die
 bisschop naem se by der hant
 en borden sy op van der erden en
 se riep myt luder stemen nomeer
 meer en wil ic scheiden van desen
 heiligen licham want ic heb gesien
 mynen heren Anthonyus gededer
 als enen hermyte die die boesk
 geeste van my verdreef en jammer
 lichen geseldien ¶ Ende dnt ghe
 scheiden op den dach doe dat

Iaer om getomen was dat se
dat licham vonden in egypten
egypten. **H**oe die leyser
Constantynus maecten een graf
van duerbaeren gesteente ende
rosteliken gemen van golde en
slueren wonderlich gevracht
en vertiert dat he daar dat heli
ge licham myt groter werdicheit
in leide en dedet besluten myt
twelf slottelen. **E**nde op dat
graf deden he schryue myt
gulden litteren in grieschen en
in hebreischen. **A**lyr leget dat
heilige licham des werden vaders
en hermytes **A**nthonyus getrans
figuriert wter wilder woesteyne
van egypten. Van **T**heophelus den
bisschop van **C**onstantynopelen en
twe libarden en die **T**heophelus
myt hem bracht had bleuen by dat
graf toe behoeden en te beware
al oer leuen lanch. **H**oe wat myn
schen die besuect waren van en
gerhande suerten die tot **A**nthony
us graf quamē want toe hant
gesont. **W**itten graue quam altois
sleete roech of al die crunde ende
al die spelen van orenmatten dar
versament hadden geweest.
Doert heuet got verleent
sinte **A**nthonyus dese gracie ende
genade dat he **marischalch** is van
allen stomen beesten toe behueden
en toe bewaren die men om beuelte
ende om af diener. **E**n ander
gracie en genade die got sinte
Anthonyus heuet gegeuen is dese
Dat wat menschen die in enygen

noden sijn bewangen en amrope
myt gueder begerten en truwer
herten den heligen vader sancte
Anthonyus. Dat he voer waer
mach hopen angade dat he ver
cringen sal in wat noeden he is.
Des gone ons die vader die soen
en die heilige geest te gader en
die heilige vader sancte **A**nthony
us amen. **G**ot sijn gelauet alijnt.